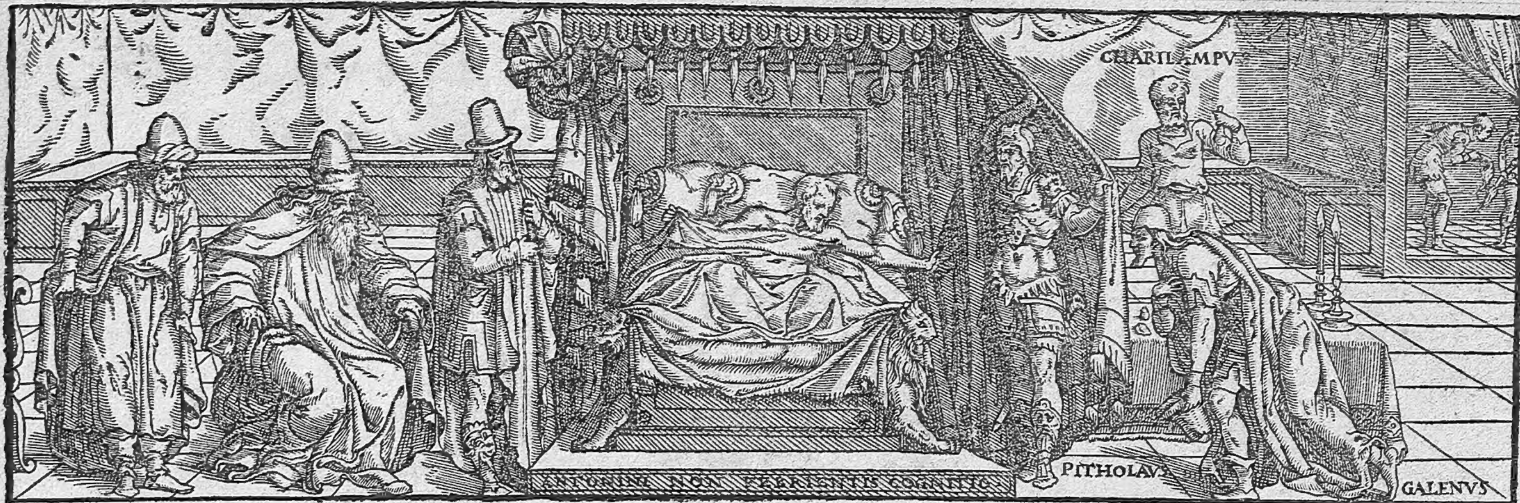

ANTONII MUSAE BRASAVOLI

Medici Ferrarienſis.

INDEX REFERTISSIMUS

IN OMNES GALENI LIBROS.

Qui ex Iuntarum quarta editione extant.

Illuſtriſ. & Excellentiſ. Herculi II. Ferrarienſium Duci. IIII. Dicatus.

VENETIIS APUD IUNTAS
M D LXV.

AD ILLVSTRISS. ATQVE EXCELLENTISS. HERCVLEM ESTENSEM DVCEM FERRARIÆ IIII.

Antonius Musa Brasauolus.

VM Deus optimus maximus, Illustrissime atq; Excellentissime Princeps, eximias, innumeras, ac immensas humano generi sua innata ac insita benignitate præstiterit dotes: nullam tamen vel magis vtilem, vel magis iucundam sanitate præstitit, qua nihil dulcius est, & magis optatum. Nam cum omniũ rerum satietas hominibus contingat, integræ sanitatis nunquam fit expletio, neq; vllum fœlicem iudicauit Aristoteles, qui eadem sanitate non frueretur. opes nimirum despiciuntur, thesauri, prædia, oppida, vrbes, nisi præsens sanitas id efficiat, vt eis homo frui possit. Illa enim absente, omnia obscura videntur, frigida, atque iniuhunda, vt denique neque ipsa vita absque sanitate placere possit: quam & Dij expetunt, & de qua Ariphron Sicyonicus in quodam hymno in hunc modum cecinit.

O qua nec altera vetustior est cœlitum,
O vna cunctis expetita sanitas,
Quodcunque reliquum est vitæ, tecum vtinam
Agam, & vna omnium contubernalis sis mihi.
Quicunque enim fortunis fruitur, aut liberis,
Aut est aliter obnoxius voluptæ,
Te vna fauente cuncta habet propitia,
Afflant & illum charites & si media hyems
Rigeat, tamen ver illi flosculos parit.
Absente te sunt cuncta dura & aspera,
Nec grata prorsus cætera est fœlicitas,
Quin esse planè desinit fœlicitas.

Legitur insuper apud Lucianum, Pyrrhum Epirotarum Regem, cum Dijs innumera spolia dicasset, innumeras aras erigi, & innumeras victimas ante aras mactari iussisset, nunquam ab illis aliud expostulasse, quàm sanitatem: ratus vir ille præstantissimus ac prudentissimus, omnia facilè adfutura, nihilque penitus illi deesse posse, qui integra sanitate fruatur: nam sanus homo, omnia, quæ cupit assequitur, modo vt illa assequatur impense studeat. Si vero quispiam sanitate destitutus sit, laboribus haud parcit, vigilijs, inedijs, & squallidæ siti, amara bibit pharmaca, fœtidaque transglutit catapotia, se incidi sponte sinit, ac inuri, dummodo amissam sanitatem recuperet: quam & his omnibus adamussim perfectis plerunque non restaurat. Ad hanc vero assequendam, aurum, argentum, & cætera bona profundit: maximamque arbitrantur esse virtutem mortales, sanitatem nunquam amissam, aut denuo recuperatam tueri. Ob hoc summum bonum, quod Græci, ὑγίειαν Latini

ſanitatem vocant, facultas quædam ab hominibus, immo à Dijs ipſis, inuenta eſt, qua facilè defendi poſſit præſens, & amiſſa recuperari. Hanc vero facultatem medicam artem appellant, quam nemo plenius, nemo elucubratius, nemo denique emunctius in lucem, ac publicum vſum promulgauit in ſuis de arte medica libris Galeno, è quibus ampliſſimum collegimus Indicem. Nunc vero eiuſcemodi Galeni libros tam caſtigatos, tam emunctos, tam pulchris characteribus ornatos, vir optimus Thomas Iunta in lucem prodire curauit, vt nunquam aliàs fuerint tam accuratè impreſſi, & libris nuper repertis, fragmentisq;, ac argumentis adaucti, & pulcherrimis characteribus conformati: Et quod maximum affert his voluminibus momentum, eſt ſedula diligentia, qua in ipſis ordinandis ornatiſſimus ac illuſtris Ioannes Baptiſta Montanus vſus eſt, vir tali doctrina præditus, vt cum Galeno de æqualitate prorſus certare poſſit. Verum vt ampliori decore in publicum exirent, nobiliſſimus Iunta Excellentiſſimum Gabrielem Falopium me oratum miſit, vt prædictum Indicem (pro me ipſo tantum, filijs ac amicis collectum) in publicam vtilitatē exire ſinerem. potuitq; Excellentiſſimus ille medicæ rei candidatus: ſuis mellifluis verbis tam belle mihi perſuadere, vt illi Indicem publicandum non denegarem. Veruntamen priuſquàm per hominum ora illum vagari voluerim, quid acturus eſſem te conſului, Excellentiſſime Princeps. at ſtatim ſuaſiſti publicam vtilitatem priuatæ eſſe anteferendam: quod maturum & probè excogitatum conſilium adeo efficax fuit, vt Indicem ipſum illico in publicum exire permiſerim. cum tamen haud eſſem ignarus quantum hoc colligendi authorum ſententias munus ſecum afferat calumniæ, & difficultatis: calumniæ inquam, quia inglorius labor videtur Indices parare: difficultatis vero, quoniam difficile admodum eſt authorum ſententias exquiſitè abſoluteq; colligere. neque enim ita colligere, vt nos fecimus vnicuique datum eſt, nec à quolibet fieri poſſe arbitramur: qui non ſolas Galeni ſententias ſemel adduximus, ſed illas omnes (vt conuenit, & res ipſa exigit) ad diuerſos alphabeti characteres retulimus: non paucaq; annotauimus, quæ à Galeno explicatè ſcripta non ſunt, ſed ex authore ipſo colligi poſſunt: nihilq; vel minimum, quod in Galeni libris ſcriptum ſit, à nobis prætermiſſum inuenies: & denique ſingularum materierum capita, ita per ordinem ſe ſequuntur, vt vnaquæque materia, & Galeni loca ad illam ſpectantia in ictu oculi intueri poſſint, tam in vna ſerie cūcta ſunt recte diſpoſita. In his autem materiebus ordinandis adiutorem elegi Excellentiſſimum Iacobum Antonium Bonum, iuuenem hac noſtra ætate in vtraque literatura, & præterea in naturali philoſophia, ac medica facultate nemini ſecundum. Cum denique tam pulchrè, tam ornatè, tam diligenter, tam denique accuratè Galeni libri ſint impreſſioni mandati, digni nobis viſi ſunt, vt noſtro etiam Indice decorarentur: non vt volumini ex Indice aliquid adderetur præſtantiæ, ſed vt dicentibus facilitas præberetur, & vt ſaluberrimo, ac chriſtianiſſimo Excellentiæ tuæ conſilio ſatisfactum iretur: quod tam optimum, & tam ſanctum fuit, quàm ab illo herculeo, & integro animo prodijt. Cum igitur Index in publicum proditurus ſit illum Inuictiſſimæ Excellentiæ tuæ nuncupo ac deuoueo, vt tua illa ferrea claua fretus, per detrahentium ora abſque vllo timore vagari poſſit. Vale.

IACOBVS ANTONIVS BONVS FERRARIENSIS MEDICVS

Medicinæ Studiosis S.

IRVM profectò est, & dictu difficile, quantũ Deo optimo maximo genus humanum debeat, non modo quòd ea omnia, quæ ab illius incredibili bonitate manarunt, in unius gratiam condidit, eumq; tanti, tamq; admirãdi operis spectatorem, et omnium, nescio quo pacto, finem constituit: sed quod rerũ omnium similitudinem, fluxum inquam, & stabile, corporeum et quod corporis expers est, quod sub sensum cadat & sensu carens, mortale & immortale in eodem uno ita collocauit, ut uniuersi differentias uniuersas Dei sui munere in se unus contineat, et magnũ naturæ miraculum non iniuria appelletur. Ad hæc illud quoq; accedit, quod infinito propemodum interuallo reliqua omnia antecellit, quòd unus ex omnibus animantibus immortalem animũ, unus rationem adeptus est: quam, artem ante oẽs artes appellare possumus: cuius auxilio, quæcũq; homini deesse uideri poterant, ita copiose suppeditantur, ut nihil amplius desyderet, nihil illi ad fælicitatem deesse posit: hac enim fretus non plantarum more, quæ radicibus ueluti ore alimentum à terra continenter trahunt, uentri sese dedit, non uoluptatibus ueluti pecora in terrã prona, sed seipsum superans, atq; à mortalitate inter ea, quæ mori non possunt quodammodo translatus supernis mentibus, Deoq; ipsi immortali conatur se, quoad eius fieri potest, similem reddere. Quòd si homo nõ modo ratione recte utatur, sed etiam orationẽ, & manum in omni uitæ ratione ad aliorum cõmodum afferat: illa consulendo, docendo, consolando: hac uel agendo, uel ea conscribendo, quæ uel doctrina, uel experientia suggerit, quæ Dei cultũ, mores probatissimos, præclaras artes explicent: non solum humani à se nihil alienũ putasse, sed cũ totus sit in hoĩbus iuuandis, quasi Deus merito uideri poterit. Quamobrem cũ à Deo discessimus, cui uni primum ea omnia iure accepta referuntur: quæ bene homines cogitant, incipiunt, perficiunt, ijs hominibus plurimũ debemus, qui dies ac noctes nihil aliud mente uoluunt, quàm quo pacto uel agendo, uel speculando, uel scribendo, ratione, oratione, manu ad cæterorũ mortalium cõmodum utantur. etenim perrarum est hoc hoĩum genus. Neq; mirum id uideri debet. nam ex aĩantibus omnibus nullum est tam uarium, ac multiplex, atq; homo ipse, ut planè uerũ sit uerbum illud uetus, quot capita tot sententias in hoĩbus inueniri. Quamuis enim cõmunis ferè sententia sit præclarissimorum philosophorum, hoĩes hominum causa esse generatos: non nulli tamen sunt, qui naturæ operum contẽplationi duntaxat se totos dedant, et in abditissimarum naturæ rerũ cognitione conquiescant, curent præterea nihil: sibi ipsis tantũ proximi, sibi nati esse uelint, à publicarũ, priuatarumq; rerũ tractatione abhorreant. At hoc hominũ genus illud magis in inuidiam trahit, quòd hi quasi alios scire ægre, molesteq; ferant, quæ ab ipsis summa diligentia perquisita, summis laboribus, longo rerũ usu inuenta sunt, nolũt cum alijs cõmunicare, atq; ideo horum nomen, & scientia cum ipsis intereat necesse est. Hoc genus hominum tum diuinus Plato Academiæ princeps, tũ eloquentiæ parens M. Cicero merito accusat: quippe quod sibi tãtum utile, alijs prorsus inutile sit. Huic aliud est hoĩum genus pene proximum, qui paucos sibi discipulos deligunt: ex quibus qui acerrimo præditi ingenio uidentur, sacrosanctæ philosophiæ mysterijs initiãtur: qui minus ingenio pollent, ad communia quædam nullius ferè precij admittuntur. Quocirca neq; hi merita reprehensione uacant: fit enim ut perpaucis, idq; perbreui admodum prosint. quòd si malo quodã fato in discipulos inciderint, qui præceptorẽ tanquã numen non suspiciant, (ut Plato et Xenophon gratissimi fecere, quorũ scripta diuinissima Socratis præceptoris doctrinã & mortem imortalem reddidere) nonne labores illorum oẽs irriti sunt? scientia abiecta? nomen extinctũ? Aliud porrò præter hoc hominum genus uidere est, quod alijs non sibi se uiuere profitetur, ut amantes ij,

quos

quos se odio habere, alios amare poetæ dicunt, immo uero qui ita amãt in seipsis mori, in alijs viuere dicũtur, si redamentur: quòd si vsu veniat vltro sese morti obijciunt quasi furiata mẽte, ut amanti satisfaciant, vt amantẽ defendant, sui prorsus curã negligunt. In ijs multi illud in primis admirãtur ac laudant, quòd pro amicis, pro patria, pro aris & focis vitam intrepide profundũt. verũ cum omnibus animantibus sit à natura tributum, vt ea omnia declinent, quæ videntur nocere posse, uitamq; indefesse tueantur, hæc propriæ salutis despicientia, & in seipsos crudelitatis facies multis insaniæ nota vacare non videtur: sed quia est in alios pietas, non solũ venia, sed etiã laude digna censetur. itaq; honorifica ipsorum mentio per historicorum scripta ad posteros transit: & si hac ratione pericula nõ subierint, vt suum nomen immortalitati consecrarent, cuius nõ nulli cõtra ita auidi extiterunt, vt nihil illis potius fuerit, quàm nomen quacunq; ratione adipisci. His, quos hactenus memorauimus, adijcitur tertiũ genus hominũ, qui & sibi, & alijs penitus sunt inutiles, eorũ scilicet, qui in ocio degentes vitam omnẽ silentio transeunt: neq; enim rerum cognitione animum excolẽtes sibi vtilitatem pariunt, neq; rebus agendis intenti cuiquam prosunt, immo uero tum sibi, tum alijs tandem obesse videri possunt. nã cũ nimio ocio natiuus calor marcescat, uitales spiritus penè extinguãtur, inualidi fiunt atq; imbecilles. quòd si corporis voluptatum captiui reddantur, gula, venere, atq; omnis generis libidinibus perniciosissimis totos dies consumant, quis non videt quàm breuis, ne dicã infœlix horum vita futura sit? alios vero quì fieri potest, vt non lædant, cũ ocium & voluptas sint vitiorũ omnium semina? Nam exẽplo suo haud dubie corrũpunt adolescentes, ac necesse est, vt ij quibus ociũ primò, deinde vitiũ dominatur, dum oẽs cupiditates suas quærunt explere, alijs molesti atq; iniurij sint. Sed veniamus tandem ad quartũ illud genus hominũ, ac penè Deorũ, huic ex diametro aduersum, quod tanquam rarißimum ab initio proposui, quod tum sibi, tum cæteris omnibus maximo est cõmodo atq; ornamento. hi sunt qui Deum imitati, qui semper operatur, aut magna negocia tractant, aut rerũ optimarum scientias scribendo ad posteros transmittunt. Et vt negotiatorum, atq; omne id genus hominũ, qui rebus agendis intẽti sunt, necessitas atq; vtilitas in aliud tempus differatur. Scriptores optimi primum aßiduamentis exercitatione sibi mirũ in modũ utiles existunt: nanq; illam ad omnia intelligẽda facultatem, quã sibi natura benigne concesit, artium & sciẽtiarũ instrumento in opus deducunt. Itaq; nihil est in naturæ penetralibus tam abditum, quod ij intellectus sui lumine, qui diuini inacceßibilis splendoris portio quædam à sapientißimis iudicatur, non lustrent, atq; peruadant. quibus animæ habitibus tantum reliquis hominibus præstant, quantũ reliquis animantibus homines, immo fœlicitatẽ contemplatricem ab Aristotele in Ethicis descriptã, ac vera illa animi bona consequuntur, quæ neq; fortunæ instabilitati, neq; temporum vicißitudinibus subiecta sunt: postea vero quã ex hac vita migrarunt, suis lucubrationibus posteris omnibus magnã vtilitatẽ afferunt. Quàm vero vtile sit, atq; adeo necessarium homines res à seipsis inuẽtas literarum monumentis cõmendare, nemo est qui grato animo non fateatur, nemo qui scriptores pleno ore non laudet. Nam cum scire omnia singulis non liceat, vel propter intellectus imbecillitatẽ, uel propter rerũ difficultatẽ, vel propter vitæ breuitatẽ, vel (quod magis crediderim) propterea quòd animi dotes diuisas esse Dij immortales voluerunt, operæpretium est commentaria relinquere, quibus eruditi à se cognita, atq; inuenta explicent, vt deinceps alij addere inuentis poßint, quæ ipsi quoque inuenere. ita artes atque scientiæ per additionem perficiuntur, ita nomẽ eorũ qui bene vixere, & fœliciter scripsere, æternũ euadit. Sed quia scriptorũ plæraq; ita obscura sunt, vt oraculo Apollinis Pythij indigeant: vel quia aliqui, licet belle omnes recessus difficillimarũ rerũ mentis acie penetrarint, tamen ita aridi & ieiuni atq; infantes sunt, vt quæ subtiliter inuenerũt satis explicare nõ possint: vel quia patria lingua, qua cõscribunt, ita fert: vel certe quia aliqui (quacunq; id ratione fecerint) scripta sua dedita opera obscurarunt: non modo scriptores qui aptè, distinctè, & copiosè sententiam suam exprimerent, desyderari cœpti sunt, sed interpretum quoq; opera necessariã fuit, qui obscuras maximorum virorũ vigilias ijs, qui minus acuta mente præditi sunt aperirent, atq; in apertum explicarent, quibus cum à Deo discessimus, infinitum est, quantum debeamus. In eorum autem

numero

numero, qui dilucide scripsere, quiq; à veteribus obscure scripta luce interpretationis clara reddidere, honestissimum sibi locum merito vindicat ANTONIVS MVSA BRASAVOLVS Ferrariensis, qui & sibi, & alijs vtilissimum se præstitit: sibi quidem, quòd honesta voluntate, & studio incredibili, & honestissimos mores imbibit, & omnium scientiarum abdita penetrauit: alijs autem, quòd liberos primum tum moribus, tum literis optimis instituit, eisdem patrimonium honestissime quæsitum, & præclaram gloriæ hæreditatem relicturus. quid quòd ingenuos nobilesq; ex tota Europa viros ita docet, vt ad honestarum disciplinarum fastigia facile subuehat? patriæ vero, tum priuatim est vtilis, dum ægros absque personarum distinctione humanissime inuisit, curat, sanat, ab inferis propemodum reuocat, tum publice, dum quæ à diuino Hippocrate breuiter, ac propterea obscure scripta sunt in Ferrariensi Academia, cui multos ab hinc annos merito præfectus est, perspicue viua voce interpretatur. Postremo omnibus gentibus, dum tot volumina, tanq; diuersi generis vtilia conscripsit, atq; edidit, vt mirum sit, quo pacto vir ille diligētissimus, qui in ægrotis curandis assiduus est, tantumq; temporis in publicis lectionibus consumit, tot tantaq; excogitare, ne dum scribere potuerit, præsertim cum quinquagesimum ætatis suæ annum plus minus attingat. Et ne quis sibi fucum factum putet, En tibi studiose lector librorum à Musa nostro conscriptorum fidissimum catalogum, quorum bona pars iam in lucem prodijt, reliqui mox ad commune cōmodum exibunt.

Iam primum omnium cum Musa planè perspiceret, eorum culpa, qui doctos se haberi volunt, cum quiduis aliud potius sint, factum esse, vt nostri temporis philosophi, de religione ac fide, sine qua Deo placere non possumus, pessime audiant: Vitam IESV CHRISTI seruatoris Italica lingua conscripsit, in qua paraphrastæ more quatuor diuini verbi Euangelicos scriptores obiter interpretatus est, vt hinc Deo auspice hunc virum ad scribendum accessisse facile possis agnoscere. Hoc vero argumentum ea lingua tractare instituit, vt familia eius vniuersa æqualem ex heri, & patris scriptis vtilitatem perciperet, bene ac fideliter christianam religionem indueret. Deinde cum certo sciret eum qui mortem contemneret, alijsq; mortem contemnendam suaderet, haud vulgarem ex philosophia fructum percepisse, maximaq; laude dignum esse, ad ANNAM Illustrissimi ac sapientissimi HERCVLIS Atestitij Ferrariensium Principis filiam, quæ huius erat philosophicæ sententiæ, vt mortem, quæ terribilium omnium vltimum est, fortiter contemnere se profiteretur, dialogū illum conscripsit, cuius inscriptio est, Quod mors nemini placeat. Deinde vt stylum exerceret (ita vt fit) Muricis encomium, quasi ludum lusit, ne quod ocij à negocijs suffurabatur, inutiliter contereret. Scripsit etiam de Cœna & Prandio, quod argumentū in instituēda victus ratione, tum ad sanitatem tuendam, tum ad morbum depellendum non mediocriter conducit. Deinde quemadmodum Hippocrates omnium bonorum in re medica author tempora anni, ac cæli status apud Thasios diligēter obseruauit, quæ obseruatio non solum Thasiis profuit, sed Illiricos quoque à grauissima peste liberauit, nobisq; etiam hoc tempore ad prædictiones vtilissima est, Ferrariēsis aeris temperie accurate obseruata, libellum de hac materia fæliciter scripsit. Deinde cum ad logicen, quam philosophiæ instrumentum peripatetici appellant, in Ferrariensi gymnasio interpretandam animum appulisset, ad eā illustrandam se totum conuertit. Itaque orationem scripsit de laudibus Dialecticæ, scripsit de Ordine librorum logicæ: de Vnitate logicæ: de suppositionibus secundum antiquos: Commentaria in Paulum Venetum: in Porphyrium phœnicem: porphyrij panoplia, in qua defenditur author ab his, qui ex professo illum reprehendunt: Commentaria in Prædicamenta Aristotelis Stagyritæ: In librum de Interpretatione: in Posteriora Analitica: in libellum Antij Manlij Seuerini Boethi de diuisionibus. Deinde cum ad philosophiæ exponendæ munus euectus esset, commentaria scripsit in librum Auerrois de Substantia orbis: in libros Phisicorum Aristotelis: in libros de Anima. Deinde cum aliquot post annos medicinam publice profiteretur, in Aphorismos Hippocratis Coi commentaria edidit, quæ nunc ad incudem reuocauit. Scripsit etiam commentaria in Prognostica: in libros De ratione victus in morbis acutis: in libros Epidemiorum. Postremo cum animaduerteret quantū detrimenti mortalibus omnibus afferret vetus ac peruulgata quædā

medicorum

medicorum pené omnium consuetudo, qui quasi insigni medico indignum esset simplicia medicamenta de facie noscere, illa sæpe tractare, à falsis vera, ab adulteratis integra exacte cognoscere, totum hoc onus alioqui honorificum, & medico pernecessarium in seplasiarios & pharmacopolas homines ignaros literarum reijciebant: tantam rei indignitatem ferre diu non potuit. sed quia absque exquisita medicamentorum simplicium cognitione, neque medicinas componere, neque compositis recte uti quisquam potest, in animum induxit simplicia quæque et composita medicamenta, quorum apud Ferrarienses publicus usus est, diligenter inspicere & examinare, atque eò redigere, ut ægroti vix iam amplius, aut lædi poßint aut decipi: quod alijs quoq; ciuitatibus non parum prodesse posse certum est: quamobrem librum scripsit de Simplicibus medicamentis, in quo uno multos errores primus correxit, multa ab alijs intacta primus edocuit. Postmodum de Syrupis egit, de Pillulis, de Medicamentis catharticis, de Electuarijs, quæ minimæ soluunt tam opiatis quam non opiatis. de Sief, id est collyrijs, de Suffuph, id est pulueribus. de Oleis, de Ceratis, de Unguentis, de Emplastris, de Trochiscis, de Loch, id est linctibus, vel eclegmatibus. de Aquis, de Infusionibus, de Decoctionibus, de Proprijs medicamentis humores educentibus tam simplicibus, quam compositis, & de eorundem præbendorum modis ac dosi: Neque vero hic finem scribendi Musam fecisse existimetis (medicinæ studiosi.) Nam Indicem in omnes, qui extant Galeni libros refertißimum nunc vobis exhibet. Quo utili atque honorifico labore vos non minus Musæ, quam Galeno ipsi debere ultro (nisi fallor) fatebimini. Nam siue vobis ægri curandi sint, siue cum alijs de eorum vita ac morte disceptandum, siue publice rem medicam profiteamini, seu de medica materia aliquid conscribere in animo habeatis, ita copiose, ita distincte, ita suo singula vobis ordine sese offerent, ut nihil sit vobis præterea requirendum. Duobus igitur nominibus vobis tam gratus esse debet Index hic, quam qui gratißimus. tum quod nihil quicquam prætermissum est, quod adnotatu dignum in Indicem referendum esse videretur, ita ut nullus adhuc Galeni index copiosior exierit, tum (quod à nemine adhuc tentatum est) ita cuncta sunt suo ordine collocata, ut uniuscuiusque dictionis commentariolum quoddam habere poßitis. Quantam vero ex hoc ordine utilitatem percepturi sitis, tum ad ea, de quibus dubitatis celeriter inuenienda, tum ocyus memoriæ commendanda, vos eritis iudices. Enimuero quæcunq; recto sunt ordine disposita admirabilia sunt: nam, ut de ordine uniuersi nihil dicam, qui omnes in sui admirationem trahit, summiq; opificis sapientiam ostendit, sine ordine nullæ artes constituerentur, nullæ scientiæ. Quare Brasauolo scriptori optimo ingentes gratias agite, (medicinæ studiosi) illiq; vos multum debere ingenue profiteamini, qui quasi ad vestrum commodum natus tantum vobis prodesse voluit, quantumq; voluit, tantum profuit. Qui cum ratione, oratione, ac manu ad omnium hominum utilitatem usus fuerit, statuam auream non minus meretur, quam Antonius ille Musa Augusti medicus magni nominis. Neque vero minus multis laudibus virum nobilißimum Thomam Iuntam prosequi omnes debetis, qui nulla sumptuum magnitudine deterretur, quo minus vobis rem gratam facere perseueret: nam acerrimi iudicij vir utilißimos quosque libros elegantibus typis quam emendatißime describendos in dies curat, ut horum integritate & elegantia capti ad optimos authores legendos inuitemini, & à diurna, nocturnaq; illorum lectione mirificos atque uberrimos fructus percipiatis. Valete.

ANTONII MVSAE BRASAVOLI
MEDICI FERRARIENSIS
IN OMNES GALENI LIBROS
REFERTISSIMVS INDEX

a Abortus

Abscessus

putrefactio

Adstrictio quid

Aegrum

Aer

Aeris

Alterantia quæ

Aluum omnibus

Amblyopia

Animæ

Anima sit

Animalia,

Animi

non

Aqua quo

Aqua commentissima

Aquam marinam

ex Aqua

Aqua inter

Aquoso excremento

Arietum

ad Artem

Arteria aspera

Ab Arteria

Arteriæ

Arthritis,

Articulorum

Asperitudinibus

g iij *Atra*

Auersio alienorum

Auium omnium

Aurium chartilago

ad Aurium

Autumno &

Balneo lauatus

Bdellium

Biles

Caliditatem

Calida &

Calidi tenues

Calidum, &

ob Caloris

Calx vt

ad Capillorum

in Capsula

inter Caput

de Capitis

pro Capite

Caput re-

Capitis osse

de

ex Castoreo

Casus laborantis

CAVLES,

Cerebrum per

Cerebri

Cerebri supe-

CHIVS

à Cibo

Cœliacis

Cor est

Cor in

Cordis

ad Corruptoriam

Cotoneum &

Crura

Curatiuam

Cutis cum

ex Cutis

Cutis &

Dactylos

Dentibus

Detergit

Dextera

Digiti

in Diſpu-

Dolor extremarum

ad Dolorem

in EGYPTVM

ex Elephanti

Elleborus tenuia

Emplasticum

in Epidemicos

Epithymus

quo modo

ERVOSAE

Eryſipelata iuuat

ab Exiccatione

Experientiæ totam

Faba vario

Faseoli

in Febribus

si à Febre

in Febre

in Flatus

Foeminæ, &

Foenum græcum

Foetus non

Frigida quæ

Fulminis

Fungi non nulli

GLABRAM

Glutinantia solum

Hepati cur

Herbarum abun-

Hippocrates in-

HISTRICVM

Hordeum

Humiditas potest

Humidi

Hyenarum bilis

in Iecore, &

Indicationes chi-

ex Inedia

Inflammatio ma-

in Insomnia

Instrumentum primum

in Intestina,

Iracundia

ex Ischuria

Iudicari diutur-

Ius album dat

Læditur cerebrum

Lassitudinis tensiuæ

in Latere

Ligandæ quo

Lingua fit

Lini ſemen

LVBRICA

Lumbis &

Medicamenti &

Medicamenta optima

Medicamenta quæ

Medicamentorum diuer-

Medicinæ

Medicinæ Betar-

Melicrati potus

Membrana est

Mensium

Menstrua mouet

Minimum na-

Mithridatis Aro-

Molles corpulenti

citra

Morbi compo-

Motus immo-

Mouentis bra-

ex Musculi

in Musculum

Mutationes cæli

NANACHVAM

Nardum primæ

Narium san-

Natura creationis

Nerui natura

Neruorum

OCCECATIO

Occasus Pleiadum

Oculi cæsii

ad Oculos

Oculorum empla-

cur Oleum

Oliuæ obsonium

Omentum

Ophtalmica medi-

Orthopnœa sequitur

ad Ossa

Palmæ fructus

Panis solus

ad Papularum

PASTORALIS

Persea ad-

Phlegmonas arcens

Phthisicorum pulsus

Pili fiunt

Piper longum

Pisces salsi

Pituitę proprium

Plenitudo

in Pleuritide

ad Podagras.

cum Ponticitate

Preparatio sumpturi

PRANDENT

Principium quo

Pueri timent.

Pulsus febrium

Pus effunditur

QVADRAGENA

Qualitas est

Qualitates

post Quartanam

Quassatio quid

Raritas pulmonis

per Renes

Renum ægritudi-

in Renibus

Res difficilius

RICINI

ROBORANTIA

pro Rosarum

Rubor est

ex Sanguine

Sanguis gymna-

in Sanguinis

Sanguis cur

Sanguis si pitui-

Sanguis mittendus

Scilla mire

Separentur

Siccans vehementissi-

ex Siccitate

Siccus, &

Sitis Galeno

Spiritus animalis

Spiritus quo

Spuentibus

SQVALLIDVS

Sternutatio

Stringentes

Suppuratio in

Symptomata diuersa

in Temporibus

Tendo trahit

Tenue inte-

Terræ lemnię

Theriaca

Tormina, lege

Tremulæ manus

TYBERIAS

Varices dũ

tione in

Venarum maxima

Ventrem restringit

Ventriculi

Veneris vsus

Vesicæ aut

Vestes debent

Victus ratio

Videndi sensus

Vigilię quan-

Villis quibus

Vinculi iun-

Vinum Aminæum

Vinum non

Viridis color

Vires vbi

Vires quo-

Vlceribus Ma-

Vox quibus

Vulnera

Vulua quomodo

Indicis in omnes qui extãt Galeni libros, Antonio Musa Brasauolo Medico Ferrariensi Authore finis: In quo nihil desiderare candidus lector poterit prӕter explanationem linguarum Hippocratis, quam in hoc indice consulto prӕtermisimus, cum per literarũ seriem in eo Galeni volumine qui extra ordinem inscribitur redacta sit.

REGISTRVM.

* a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u x y z aa bb cc dd ee ff gg hh ii kk ll mm nn oo pp qq rr ss tt uu xx yy zz aaa bbb ccc ddd eee fff ggg hhh iii kkk lll mmm nnn ooo ppp qqq rrr sss ttt uuu xxx

Omnes sunt quaterniones, prӕter * duernionem, & uuu & xxx ternionem.

L A